

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.



Kibunzi-nummer.

MISSIONS- FÖRBUNDET



ILLUSTRERAD TIDNING FÖR
SVENSKA MISSIONSFÖRBUNDETS
YTTRER MISSION

UTKOMMER DEN 1 OCH 15 I VARJE MÅNAD

REDAKTÖR: : Nr 23 Årg. 36
MARTIN WESTLING : 1 Dec. 1918

KIBUNZI.

Vi skulle du ej hälsa hövdingstaden,
Kibunzi, norr om Kongos flod,
Av Kongos stjärnor numro två i raden,
En skön trofé för kristet hjältmod?

Här Pettersson och Skarp och Nilsson
fände
De första strålarna till Kongos vår
Och mången missionär från Sverige
fände
Till samma plats att följa deras spår.

Och vad de hetat, vad de verkat, skrivits
I livets bok. Och Herren själv ger lön.
Och många stupat på sin post och
givits
För Kongos vår likt sådda ädla frön.

INNEHÅLL:

Kibunzi, poem.
Från Red. och Exp.
Kibunzi.
Våra medhjälpare.
Snickare och slöjdlärare-
kursen.
En elevs omdöme.
Våra små skyddslingar.
Abeli Kiananwa.
Hushållet.

När nu i natten kring Kibunzi kullar
Sig välver praktfull stjärnehimmels
brand,
Då vinkar ljuset bortom nattens tullar
Allt Kongos folk till livets morgonland.

Så är Kibunzi vorden till en stjärna
Och hövdingstaden blev en konungs
stad. —

Vi skulle du ej se Kibunzi gärna
Och hälsa himlens segergata glad!

August Bohman.



Med detta nummer följa två bilagor.



FRÅN REDAKTION OCH EXPEDITION

Priset på vår Missionsförbundets kon-
 tidning 1919. ferens i somras beslöt
 på Styrelsens förslag att sätta priset
 på tidningen Missionsförbundet för
 1919 så lågt som till kr. 2: 50. På
 grund av de sedan dess mycket steg-
 rade priserna på papper och tryck,
 vilka då icke kunde beräknas, fann
 sig Styrelsen vid sista sammanträdet
 föranlåten att höja priset på tidnin-
 gen till kr. 3: 50. Missionsförbundet
 skulle i annat fall ha åsamkats en
 förlust på c:a 30,000 kronor.

Vi beklaga djupt att omständigheterna
 tvingat upp priset på vår
 missionstidning till denna höjd. Och
 vi förstå, att många fattiga missions-
 vänner, som ej fått sina inkomster
 ökade, komma att få det svårt att
 kunna prenumerera på tidningen.
 Här borde församlingarna eller en-
 skilda missionsvänner träda hjälpande
 emellan, så att dessa gamla trogna
 och intresserade missionsvänner icke
 må behöva bliva utan sin missions-
 tidning. *Vi bedja församlingarna: tän-
 ken på denna sak och handlen!*

Vi ha hört, att en eller annan
 prenumerantsamlare tänkt vänta med
 att försöka sprida tidningen, tills den
 blir billigare. Livligt hoppas vi, att
 tidningens pris genom pappersprisets
 sjunkande skall ett annat år kunna
 sättas ned, men lika livligt hoppas
 vi och bedja, att våra trogna och
 tillgivna prenumerantsamlare även
 till år 1919 skola söka göra allt för
 att få tidningen spridd. Det är en
 missionsgärning, ett Herrens arbete

även det. Därför bedja: vi tröttna
 ej, sluta ej.

*Tidningen tages hädanefter endast på
 posten.*

Från Kongo. Missionär och fru Lindgren,
 som för en tid sedan reste
 från Kongo, hava genom telegram med-
 delat, att de lyckligt anlät till London.

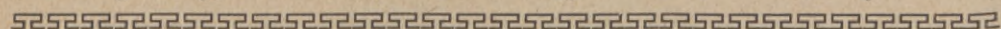
Vårt specialnummer. Vi hoppas att våra vän-
 ner med intresse skola
 taga del av de intressanta skildrin-
 garna från Kibunzi och arbetet där,
 vilka finnas i detta nummer. De ut-
 göra ett vackert vittnesbörd om mis-
 sionens storslagna arbete.

Bilagorna. Med detta nummer utsän-
 da vi ett provblad av den nya tid-
 ningen Missionsförbundet för att vi-
 sa dess storlek. Vi hoppas att tid-
 ningens läsare noga studera anmälan
 i provbladet.

För underlättande av prenumera-
 tion medsända vi också en prenume-
 rationsblankett.

Ett vackert minne av Missionsför-
 bundets 40-årsjubileum utgör den i
Vinterny införda helsidesbilden av
 missionärsinvigningen i Immanuels-
 kyrkan.

Ett utmärkt fotografi av J. P. Nor-
 berg finnes i årets *Vinterny*.



Snart är det jul. Glöm ej bort missionssparbössan!



Kibunzi.

Efter ett besök vid Mukimbungu missionsstation företaga vi oss en timmes rask marsch i västlig riktning och hinna så Kongofloden, där en väldig kanot, bemannad av tvenne infödda fiskargubbar, är redo att föra oss över till andra stranden. Vår färd gäller Kibunzi, Svenska Missionsförbundets andra station i Kongo, vars anläggande började år 1887. Vi stiga i kanoten med bärare och resgods, och så bär det av nedåt floden med strömmens hastighet under en halv timme. Under nedresan hava ej våra kanotförare så arbetsamt, men annat blir det, då de skola återvända och strömmen är emot. Men de behöva ett vaket öga, så att farkosten ej drages ned av någon av de många virvlarna, som ibland kunna bli riktigt stora, och, om de få fatt i vår farkost, äro mäktiga att bjuda oss en ofrivillig resa på karusell.

Komna över floden fortsätta vi i västlig riktning tre timmars vandring och närma oss så en med träd planterad romboidformad inhägnad 260 m. lång och 103 m. bred. Det är Kibunzi stationsområde. Vägen skär tomten på tvären med $\frac{1}{4}$ till vänster och $\frac{3}{4}$ till höger och fortsätter på andra sidan 300 m. till medaljhövdingens by med hans »palats»,

ett tegelhus i två våningar, som påbörjades 1913 och ännu är långt ifrån färdigt. Denna långa byggnadstid är ett bevis ej så mycket på komplexets storlek som på detta folks — även de främstes — brist på energi.

Men det var missionsstationen vi skulle betrakta. Söder om tvärvägen och i vägens riktning ligger stora boningshuset, ett tegelhus med veranda på alla sidor och täckt med galvaniserad plåt. Det innehåller 3 boningsrum, kontor och matsal samt ett litet gästrum att använda vid tillfälliga besök. Strax bakom är kök med skafferier och längre bort tjäna-rehus. Från söder kommer en med kokospalmer planterad väg och möter tvärvägen vid stora boningshusets vänstra gavel. Vid denna väg märka vi till höger strax innanför grinden ett gästhus för infödda mötesbesökare. Det är nytt och ej fullt färdigt ännu, men är beräknat att rymma 80—100 personer. Längre bort och till vänster se vi bland apelsinträden ett litet boningshus i villastil. Det innehåller 2 boningsrum, en liten veranda och ett toalettrum. Där utanför se vi en hel liten koloni av vitmålade lådor på en ställning. Det är Kibunzi bigård, som kostat åtskillig möda att få till stånd, men

som i dessa sockerbristens tider är av värde. År 1916 gav den över 45 kg. honung och 1917 lika mycket. Från stora boningshuset går i norr en bred med oljepalmer planterad väg till kyrkan. Från den går en sidoväg till medicinhuset, och vid dess sidor äro planterade granatäpplen och lukots m. m. Till vänster går en liknande väg till magasinet och slöjdsalen vid vars båda sidor äro planterade 18 st. lukotsträd. Dessa vägar möta åter stora vägen framför kyrkan. Bakom huset, som innehåller

parrot. Stationen är högt belägen med vida utsikter åt öster och söder. Vid högvatten kan man på ett par ställen se något av den ståtliga floden söderut på 6—7 km. avstånd.

Av husen, som först byggdes här av lera, finns intet kvar. Det första tegelhuset i vår kongomissions historia har varit byggt här, men det har nyligen rivits. Av husen, som nu finnas här, byggdes medicinhuset 1904, stora boningshuset 1905, kyrkan 1907, skolhuset 1908, huset för



Kibunzi sett från södra grinden.

slöjdsal, finnes en kaffeplantering, som är avsedd att tillfredsställa vårt behov av kaffe.

Bakom kyrkan är skolgården, som om lördagarna förvandlas till salutorg. Där finna vi mitt emot kyrkan skolhuset, som inrymmer 3 läsesalar och 3 elevrum, samt vid vardera av de två andra sidorna 2 st. goshus av gräs med ett rum vardera.

Innanför västra grinden finna vi barnhemmet med en liten särskild köksbyggnad.

I gräsmattorna finnas f. ö. en hel del fruktträd, såsom appelsin, mangos, trädmelon, nsafu, oxhjärtan, lukots, citron, körsbär, och från köksträdgården hämtas grönsaker av olika slag för vårt gemensamma hus-håll, såsom rädisor, spenat, salad, ärter, bönor, gurkor, kål, kålrabbi, tomater, rödbetor, morötter, pep-

slöjdsal, magasin och handelsbod 1912 och lilla boningshuset 1913.

Jordmånen är fruktbar, klimatet har visat sig mindre skadligt för européer här än på många andra platser i Kongo. En källa med klart friskt vatten direkt ur bäcken finns, men den springer fram i en ravin över 100 m. under stationsplanen.

John Petersson.

Våra medhjälpare.

Då missionären kommer till en av evangelium alldeles oberörd plats, är han ensam i arbetet. Är det tillfälle att få några infödda lärare från någon äldre missionsstation, om sådan finnes i landet, så har han strax medhjälpare. Annars gäller det att

arbete och bida, tills, det utsäde han sått, hinner bära frukt. Men hava väl några stycken börjat omfatta budskapet om frälsning och för egen del tillägnat sig det, så är han ej längre ensam, han har medarbetare. Kunna dessa ej i början utträtta så mycket av vad man i allmänhet menar med missionsarbete, så äro de dock till stor hjälp för missionären.

Här vid Kibunzi hava vi en stor hop medhjälpare. Vi hava en församling på över 1,000 medlemmar. Det fordras mycken omtanke, hjälp och tålmod, för att de ej skola tröttna och återgå till världen, men de äro likväl medhjälpare. Deras liv och umgängelse bland folket äro såväl en protest emot avguderi, drycken-skap, dans, månggifte, som det är ett vitnesbörd om att evangelium är en kraft till frälsning för var och en som tror.

I varje by, där det finns några församlingsmedlemmar, äro församlingsälste utsedda, vilkas uppgift är att förmana, stödja och hjälpa de oordentliga och svaga samt att tillsammans med läraren söka bilägga tvister, som möjligen uppkomma. Dessa skola ock leda dagliga andaktsstunder, då läraren på grund av sitt arbete är i någon annan by.

Så hava vi dem, vi kalla *hjälpplärare*. Evangelisterna fingo första tiden, då folket var fientligt, med sig såsom sällskap en skolgosse eller annan gosse, som kunde läsa och skriva.

Denne fick då även undervisa en avdelning i evangelistens skola under hans uppsikt. Därav namnet *hjälpplärare*. Numera, sedan skolarbetet utvecklats betydligt med mångdubbelt antal byskolor och högre fordringar för dem, som genomgå stationsskolan, hava vi bland skolgossarna, då de avslutat sin kurs, uttagit de mest begåvade och de, som

hava lust för arbetet, att vara lärare i en del byar. Dessa få då i regel en månads extra undervisning i de ämnen, som anses för dem såsom blivande lärare mest nödvändiga. Dessa kurser kalla vi *hjälpplärarekurser*. De återkomma vart år och äro obligatoriska för alla *hjälpplärarna*.

Hjälpplärarens arbete är att undervisa i byskolan i innanläsning, skrivning och en smula räkning för att förbereda till inträde i stationsskolan och att lära dem, som ej kunna tänka på att komma till stationsskolan, t. ex. kvin-



En distriktsföreståndare i Kongo på resa.

norna, att läsa och skriva. Så får han efter förmåga utöva församlingsvård, predika på söndagar och på veckomöten, hålla dopskola och söndagsskola, där omständigheterna medgiva det. I regel har varje *hjälpplärare* minst två byar att undervisa i.

Så hava vi *evangelisterna*, som genomgått evangelistskolan ett eller flera år. Dessa ställas i regel på de mera krävande platserna, såsom större byar, där församlingsarbetet är mer omfattande och skolorna större, eller

byar, där folket är mer otillgängligt. Även dessa få flera byar vardera.

Bland evangelisterna hava vi för Kibunzi uttagit 3 att vara *distriktsföreståndare* för lika många distrikt. Dessa äro av stor betydelse för arbetet. De lära bättre än vi vita känna lärarna, folket och förhållandena i respektive distrikt. Det är lättare för missionären att stå i förbindelse med dessa än med alla lärarna, och lättare att genom dessa känna arbetet ute på fältet, under tider, då han ej själv kan komma ut i byarna så mycket. På samma gång som dessa själva komma in i missions- och församlingsarbetet i stort, lätta de också, när man lyckas få dem, som äro dugliga, arbetsbördan för missionären. Deras uppgift är mångfaldig. De skola leda församlingsmöten, med församlingen överlägga om och verkställa intagning eller uteslutning av medlemmar, utse personer att besöka dem, som behöva förmanas, taga reda på hur lärarna arbeta, se till att insamligar för verksamheten verkställas, döpa, viga och med församlingarna fira H. H. nattvard. Nattvardsfirandet hålles alternerande på 2 eller 3 ställen inom varje distrikt.

Som medhjälpare måste också våra infödda göra något för att hjälpa till i ekonomiskt avseende. Alla lärarna giva tionde av sina löner, och av församlingsmedlemmarna hava vi gjort försök att få månatliga bidrag. Genom offerfester, missionsauktioner och planteringar för missionen har ock inkommit en del. Sålunda har under det gångna året (1917) insamlats över 1,300 francs (936 kr.), ett resultat, som vi med hänsyn till omständigheterna anse som mycket gott.

Ja, vi tacka Gud för våra medhjälpare, utan vilkas bistånd det skulle vara oss omöjligt att med tillgänglig arbetskraft vårda den hjord, som är oss anförtrodd, och bedja Honom, att han må göra dem passande att övertaga ännu mycket mera

av vårt arbete, varigenom vi må bli i tillfälle att räcka livets bröd åt de många stammar i norr, som ännu vänta på att bli evangeliserade.

John Petersson.

Snickare- och Slöjdlärarekursen.

Denna kurs är nu avslutad, och enligt mitt löfte, då jag i april 1917 skrev något om dess början, vill jag nu meddela något om resultatet. Jag har då nöjet anteckna, att elevernas flit och intresse höll i sig in i det sista. Alla ville göra så mycket som möjligt. Resultatet blev därför ock långt bättre, än jag från början väntat hoppas. En av eleverna måste sluta på grund av sjukdom, och två behagade icke komma åter efter ferierna under juni. Men som Nsakala, som i början fick vara »hjälpplärare», efter ett par månader befriades från den sysslan och fick arbeta som de andra, var elevernas antal under sista terminen 10.

Alla fingo först göra den serie modeller, som jag uppgjort för våra stationsskolor, upptagande 21 nummer. (Av dessa modeller sändes nu en serie till var station att användas vid slöjdundervisning.) Efterhand som de hunno att avsluta den, fingo de börja att göra möbler, bord, skåp, stolar, både enklare och bättre, som synes av fotografiet från utställningen. Utom modellserien för slöjdskolorna och en del mindre saker, som gjorts och ej utställdes, saknas även en tandläkarebänk, som vi gjort till missionär Ceder i Brazzaville och avsånt, innan kursen var slut, ett stort bokskåp, en 6-lådig byrå, 2 st. sängar och ett par dussin stolar, som vi gjort med tanke på att taga hem till Sverige. Dessa voro därför ej hop-satta.

Broder Ceder kom hit på genomresa i början av kursens sista månad, och han beställde då ett instrument-skåp för sitt tandläkeri i Brazzaville. Tiden var ju kort, men tre stycken fingo hjälpas åt med det, och resultatet blev stiltigt. Det synes till höger på fotografiet av slöjdsalen, där Si-amuna från Kingoyi håller på med

slöjda, under det eleverna fingo vara deras lärare var sin vecka. På det sättet fingo vi även en övningsskola för dem den tid stationsskolan pågick.

Då jag vet, att så många »se och dock icke se», så tänkte jag använda någon tid till ritning, för att därigenom öva deras öga. Någon särskild



Slöjdlärarekursen på Kibunzi.

att justera smålådorna. Den nedre delen är gjord av Matingu från Madzia. Att en svart yngling under åttonde månaden av sin lärotid kan göra en sådan pjäs, är ju ej ett dåligt vittnesbörd om dem. Jag tror, att ej så få vita ynglingar skulle göra det sämre efter samma lärotid.

Slöjden i stationsskolan stod i fara att bli mindre tillgodosedd, då slöjdsalen var upptagen av blivande slöjdlärare. Men vi byggde ett skjul utanför med en del provisoriska anordningar, och där fingo skolgossarna

sal för detta ändamål stod oss ej tillbuds, utan förlade vi det till lördagarna och använde oss av slöjdsalen. Det var svårt i början, men snart ljusnade det för en och annan. Efter tre á fyra månader måste en befrias från det, ty det syntes honom obegräpligt. De övriga kämpade sig igenom. Efter någon frihandsteckning och förberedande övningar i linearritning fingo de börja att rita modellerna för slöjdskolan. Fem av dem hunno med alla modellerna, och två av dessa gjorde dessutom arbets-

ritningar till stol, skåp, skrivbord och byrå. Ritningarna till modellserien komma nu att häftas och sändas ett ex. till var station att användas vid slöjdundervisningen. — Några hunno ju ej med alla modellerna, men Nsakala har kompletterat dessa, sedan kursen slutade. — För detta arbete användes 6 timmar varje lördag under 6 månader av kursen. Dessa dagar blevo de mest tröttande för mig, om det nu var därför, att jag måste förklara och förklara och åter förklara sådant, som för eleverna var

bärande i missionens tjänst. Men det är ju ej heller att räkna för mer än ett ringa frö. Det kan ju hända att det gror, växer och blir något bättre i framtiden, men det kan ju ock hända, att det dör och multnar bort.

Jag hade ej tänkt att göra någon utställning denna gång, men så kom jag sista dagen att tänka på att eleverna själva ej hade något helhetsintryck av vad de gjort, ty så snart en sak var färdig, bars den ut och magasinrades, där vi kunde finna



Slöjdsalen förvandlad till ritsal.

så fullkomligt främmande och även för mig var till stor del främmande, då det gällde att uttrycka det på detta språk. Allt nog kändes det ofantligt skönt de söndagar jag fick vila, i synnerhet under sista terminen, då jag jämte slöjdkursen hade undervisningen i stationsskolan 4 timmar dagligen. Det var ju ursprungligen blott ett försök, men jag fann det så intressant, att jag ej lät förmå mig att avkorta dessa lektioner. Visserligen var allt primitivt, både lärare, elever, ritsal och material, jämfört med förhållanden i Tekniska Yrkesskolan i Karlshamn, där jag själv för 15 år sedan inhämtade de kunskaper, jag här söka göra frukt-

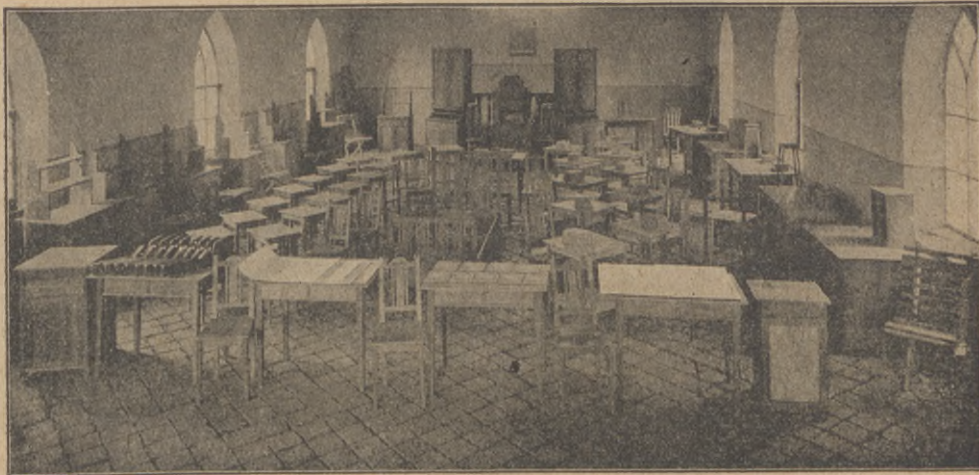
plats för den. Jag lät därför skolgossarna rymma ut en tredjedel av kyrkan och bära dit möblerna. Men det blev för trångt. De rymde ut halva kyrkan, men det räckte ej. Först när vi rymt ut två tredjedelar, fingo vi något så när plats. Jag vart själv förbluffad, att det blev så mycket, och eleverna förvånades, och ännu mer förvånades marknadsfolket, som på lördagen besökte »utställningen». Och nu inbjuder jag eder, att var och en genom ett gott förstoringsglas betrakta fotografiet av den. Det är ej utan intresse.

De flesta av möblerna äro påtvingade av kamrater här ute, men de äro ännu ej levererade, ty vi ha för-

gäves väntat hela året på polityr och beslag till dem. Det är nämligen meningen att bona dem. Men då detta blir gjort och de levererats, kommer betalningen för dem att mer än ersätta de kontanta utgifterna för kursen.

Den 1 dec. hade vi en liten festlighet på morgonen, då eleverna och skolbarnen fingo dela och förtära ett kokt svin och omkring 60 liter yuma. Skolgossarna ha haft sin dryga del i kursen, ty de ha måst bära hem allt

»Jag hade arbetat i Matadi och var nyss hemkommen, då vår lärare, »tata» Petersson träffade mig i min by. Vi samspråkade en stund, och så föreslog han, att jag skulle komma till skolan vid Kibunzi. Jag kom till skolan och fick börja i andra klassen. När så skoltiden var slut, frågade han, om jag ville komma i slöjdkursen. Jag samtyckte även till detta. Jag kom hit i början av februari men fick då veta, att kursen skulle börja i mars. Jag tänkte då



Slöjdställningen på Kibunzi 1917.

virke från skogen både till denna kurs och till den, som är påtänkt till nästa år.

Och så skildes vi med både saknad och glädje. Eleverna gladdes att få återvända hem, och jag gladdes att nu få göra undan åtskilligt, som sista tiden måst läggas åt sidan i avvaktan på bättre tider.

John Petersson.

En elevs omdöme om kursen.

Då vi hade vårt avskedsmöte, lämnade vi varandra några minnesord, och en av eleverna gjorde följande något förkortade anförande:

gå hem igen, men »tata» Petersson sade, att jag kunde få stanna, ty det var mycket, som behövde göras, innan de andra skulle komma. Så stannade jag, och så gick februari. Den 1 mars kommo de andra, och vårt arbete började. De som voro främmande, fingo börja med en liten pinne, men jag, som under skoltiden varit med i slöjden, fick börja långt framom dem. Jag såg, att några av dem arbetade raskt, och jag stod i för att hålla mig före. Ja, jag stod i, jag stod i alldeles rysligt. Men jag hade min by ej så långt borta, och ibland måste jag gå hem, för att någon var sjuk eller av annan orsak. Det tog ett par tre dagar var gång, och snart såg jag, att de började

hinna på mig. Jag försökte hålla mig före, men då det ej lyckades, tänkte jag: låt gå, må vi följas åt. Och sedan ha vi kört i kapp och kommit till ett gott resultat.

Men tron inte, att vi vunnit detta resultat på lek. Vi ha inte undgått bestraffning av vår lärare, nej, vi ha bestraffats och det våldeligen ibland. Men nu tacka vi för bestraffningen. Vi tacka mycket, ty vi förstå, att den drivit fram oss. Det är alldeles som i en annan skola. Om inte läraren

ras arbete, ty det är till vårt bästa. När jag var i skolan, var det många, som tyckte, att jag var dum. Jag hade haft 19 francs i Matadi förut pr månad, och nu fick jag intet i skolan. De ville, att jag skulle återvända till Matadi. Men jag lät ej bedraga mig. Jag sökte kunskap, och det har jag vunnit. Tänken inte så mycket på pängarna, utan tänken på den nytta, I kunnen vara till, för både missionärerna och vårt folk.»



Kibunzi från nordväst. Till vänster synes Kongofloden.

med sin kraft regerar, utan barnen få göra, som de vilja både under lektionerna och med läxorna, så blir det inte mycket av kunskapen. Men var det svårt medan vi bestraffades, så äro vi så mycket mer glada nu åt resultatet.

Vi vilja ock uttala vår tacksamhet till Kongokonferensen vid Mukimbungu, som beslutade, att en sådan kurs skulle hållas, varigenom vi fått föröka våra kunskaper.

Och nu ett ord till er, kamrater: kommen ihåg edra vita lärare, av vilka I fått eder utbildning. Många vita komma att fresta eder och erbjuda hög betalning för att skörda frukterna av våra lärares arbete. Överlämna eder till att arbeta åt missionärerna och hjälpen dem i de-

Vardagsliv.

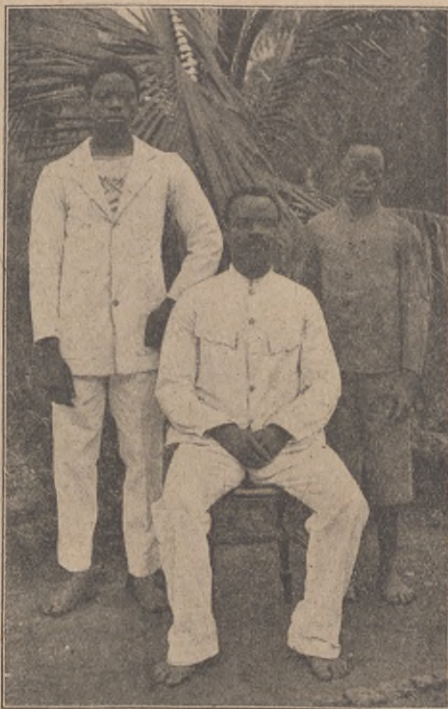
Då jag i denna uppsats kommer att skriva mest om mina egna sysslor, så må ingen tänka, att jag gör detta för att framhålla mig själv som ett mönster. Visst inte. Men detta är dens vardagsliv, som jag bäst känner till, och under utövningen av egna sysslor har jag haft mindre tid att sätta mig in i detaljerna i kamraternas vardagsliv.

Jag vet, att många missionsvänners tankar om oss missionärer är, att vårt egentliga arbete är att leda möten, predika och undervisa i »ordet och läran». Att det finnes missionsfält och missionärer, om vilka en sådan tanke är riktig, vet jag mycket väl, men på oss kongomissionärer

går det ej att tillämpa den. Allt vårt arbete har ju detta mål: kongofolkets frälsning, och iståndsättande att självt verka Guds verk. Men medlen för detta verks vinnande äro mångskiftande. På den låga ståndpunkt folket stått och ännu står, måste det undervisas i allt och läras liksom barnen. Men skulle barnen endast givas teoretisk undervisning och ej praktisk handledning i praktiska sysslor, vad skulle det bliva av det folket? Så ser jag missionärens uppgift vid en missionsstation här ute vara att så långt krafterna det medgiva utöva pastorns, skollärares, hantverkarens, jordbrukarens, affärsmannens, journalistens, läkarens, apotekarens sysslor i ett samhälle hemma. — De två sista kategorierna har jag personligen inga erfarenheter uti, vadan jag ej kommer att beröra dem här.

Som årstiderna, så växla vårt vardagsarbete. I dessa dagar t. ex. sedan julhelgen är över*, och skolorna ha ferier, äro våra hjärnor upptagna med inventeringar, räkenskaper, årsrapporter. Då blir det en smula enformigt. Men andra tider, andra sysslor. Den tid, skolorna pågå vid stationen, måste den, som har hand om undervisningen, börja sin dag där. Jag har haft den förmånen. Kl. halv 7 på morgonen ringer kloc-

kan i kyrktornet, och det börjar bli rörelse vid stationen. Kvinnor och småbarn gå till sin skola, som börjar strax efter. Barnen i folkskolan göra sig redo. Deras skola börjar kl. 7. I slöjdsalen börjar det rassla och hamra. Jag går först till slöjdsalen för att se till dem, som möjligen kört fast och behöva hjälp. De 26—30 minuterna, jag har på mig, gå fort,



Lärarna i stationsskolan.

så att, då jag ger mig iväg ut för att gå till skolan, ropa ibland ett par tre på mig för att fråga om någon sak. Men 3 klasser sitta och vänta på mig, och jag måste gå. I skolan gäller det nu att få i barnen så mycket vetande som möjligt i vanliga skolämnen, alldeles som i skolor hemma, men med den skillnaden, att man här måste röra sig med ett främmande språk. Här gör man ofta själv en språklig »bock» och kan bli rättad av dem, som skola läras. Ibland får man i ett svar höra en språklig vändning, som man ej förut givit akt på, och det gäller att få den in i eget minne. Här har man tillfälle att själv »gå i skola». Så har man tillfälle att, alldeles som hemma, studera de olika vägar, på vilka man bäst lyckas få eleverna att tillägna sig det kunskapsmateriel, man har att meddela dem. Här finner man brist i den tillgängliga skolmateriaelen, och man får använda lediga stunder för att avhjälpa så mycket som möjligt. Så har jag ansett mig böra rita en väggharta över

* Detta skrevs i början av året. Anm. av Red.

Övre Kongo och även skrivit en samling rättsskrivningsövningar. Karta fanns — men ej skolkarta — gammal och sliten. Rättsskrivningsövningar ha hittills saknats.

Den sista tiden har jag ägnat mig mindre åt undervisningen i klassen än förut. Jag har nu 3 stycken infödda lärare i skolan, och åt dessas utbildning har jag börjat ägna mera tid genom att dels lämna dem anvisningar under pågående lektion, dels giva dem råd och anvisningar utom skoltiden, så långt jag hunnit med det. Här tillbringar jag 4 timmar dagligen, och på rasterna måste jag göra mina visiter i slöjdsalen. Där gäller det att väl använda minuterna för att ej komma alltför sent till nästa lektion.

På e. m. har jag haft bättre tid för eleverna i slöjden, sedan Nkambulu den äldsta av lärarna i skolan, fått anvisning på det arbete gossarna skola utföra under e. m. under hans uppsikt. Men så gäller det ock att se till, att alla komma så i ordning, att de må kunna i det närmaste reda sig själva följande f. m. Det som är svårt och fordrar mera tillsyn och hjälp, utföres nu, lättare saker sparas till dagen efter. Detta är nu de sysslor som dagligen återkomma, lördagarna undantagna, och upptaga 8 timmar om dagen. Lördagarna har jag varit ritlärare 6 timmar och oftast predikat för marknadsfolket en stund kl. 11. Två dagar i veckan har jag dopskola kl. 4—5 e. m.

Så händer det ofta, att postbud kommer från någon annan station. Ibland gäller det ett ilbud, brev måste besvaras och brevbärare anskaffas till nästa station i största hast. Rekvisitioner av mat och handelsvaror måste ombesörjas. Bärare skola anskaffas för att hämta gods, som anlant med någon båt. Bärare komma upp med bördor, dessa skola mottagas och betalas. Bud kommer från någon lärare för att hämta skolmateriel, såsom grifflar, krita, böcker;

frågor angående församlingsmedlemmar och arbetet i byarna skola besvaras. Då tiden är så upptagen hemma, och man ej kan göra några resor i byarna, så måste man skriva brev till församlingsskretsarna, då det gäller något särskilt, såsom stormöten, missionsauktion, offerfest o. d. Det är ock nödvändigt, att sända dem något brev med redogörelse för arbetet i sin helhet och uppmuntra dem, att de må hålla ut och ej tröttna. Men sådant fordrar sin tid.

Man har ett 40-tal lärare ute i distriktet, och man önskar stå i kontakt med dem och ha reda på deras arbete. Man behöver hålla särskilda möten med dem för att sålunda komma dem till hjälp.

En och annan anmälan kommer till civilposten angående födelse eller dödsfall. Dessa akter måste skrivas, och rapporter månatligen sändas till vederbörande myndighet.

Vi ha en liten tidning här för de infödda, och till den har jag lovat en artikel varannan vecka. Man önskar skriva till vår missionstidning hemma ibland, och — kära missionsvänner — förväns ej, om det ej blir så många personliga brev skrivna. Jag vet veckor, för att ej säga månader, då jag dagligen varit i oavbrutet arbete från det jag börjat på morgonen till kl. 9 på kvällen, måltidsstunderna vid bordet undantagna. Omväxlingen i arbetet och intresset, som delvis gjort det till förströelse, räknar jag till en av orsakerna till att det gått. Då jag i början av året skrev en liten metodik för våra skollärare, började jag en timme före arbetstidens början om morgnarna, men det tog för hårt på krafterna, och jag måste upphöra.

När man på detta sätt tillbragt veckans 6 dagar, så har man pastorns söndagsuppgifter kvar, men som det ej hör till vardags- utan till söndagslivet, så får det sin beskrivning i annat sammanhang.

John Petersson.

Våra små skyddslingar.

En dag i juli månad 1910 kom en man en halv dagsresa härifrån till fru Berthold, som arbetade i sjukvården, med ett nyfött barn. Modern hade dött samma dag, som den lille blev född. Vad skulle fadern göra? Den lille moderlöse hade ej annan lott än svälta ihjäl eller bliva begravnen med modern efter landets gamla sed, då det ej fanns någon nära släkting, som kunde taga sig an barnet. Fadern går därför i sin sorg till missionsstationen för att där söka hjälp. Fru B. stod färdig att snart resa hem till Sverige, varför hon tar den lille och går in till sina kamrater och undrar, vad de kunna göra med den moderlöse. Fru Flodén lät ej betänka sig utan tog den lille under sin vård. Att hon fick mången sömnlös natt och många oroliga stunder för den lille är ju klart, men kärleken övervinner allt. När så syskonen Flodén kommo ut 1914 och kommo till Matadi, fanns där en mulattflicka på 4 år, som en statens man bad att få lämna i missionens vård med löfte att giva, vad den begärde, till barnets uppehåll.

Här gavs det tillfälle för fru Flodén att stiga i en kärleksfull moders ställe. Lilla Beti fick en syster. Kimona (mulattflickan) var klen, hade stor mjälte, ofta feber och hade ibland t. o. m. konvulsioner, men efter en öm och noggrann vård blev vår lilla Kimona snart duktig och allas älskling. 1913 kommer en dag till Kinkenge en moder med ett par dagars gammalt barn. Hon hade något år förut fått en liten, som dog av brist på näring. Nu hade hon åter skänkt

livet åt en liten flicka, men tyvärr kunde hon ej amma den lilla. Fru Börrison var nu den, som fick räcka henne den hjälpande handen. År 1915 då Flodéns voro på ett besök vid Kinkenge, följde denna kvinna och hennes lilla dotter med Flodéns till Kibunzi och blev vårdarinna för lilla Beti och Kimona. De älska sin mamma mycket och hon vårdar dem väl. För att vara kongokvinna är hon ovanligt renlig och ordningsam.

Det är mycket trevligt med dessa små. Lilla mulattflickan visar sig vara förståndig och tänkande. En dag frågade hon mig: »Mamma, varför har Gud skapat somliga att vara vita och andra att vara svarta?» Vad tankar som röra sig i den lilla barnasjälen är ej gott att veta. O, dessa små mulattbarn vad det är ömtom dem!

Vi hoppas och bedja till Gud, att våra små skola bliva till glädje och välsig-



Det första tegelhuset som byggts inom vår mission i Kongo.

nelse både för Gud och människor. Två gossar ha vi också, som en kvinna i en by vårdar. Den största av dem är lat och olydig. Fostermodern klagar alltid över honom. Nu till jul (1917), då de skulle ha nya kläder, talade jag med Ziola om hans skolgång och om hans olydnad. Jag visade honom skjortan och skynket, som jag hade sytt till honom och sade, att han nu fick endast skynket. Då vi fingo höra, att han gick flitigt i skolan och var lydig sin mamma skulle han få även skjortan. Jag såg, det tog honom djupt. Här om dagen träffade jag deras mamma och frågade henne, vad Ziola sade när han kom hem och icke hade fått sin skjorta. Han hade sagt: »När skolan börjar igen, skall jag gå var-

enda dag.» Gud hjälpe honom att bli en snäll gosse!

Bedjen med oss för dessa små skyddslingar, att Gud må få hand om dem, så att de må växa upp till gudfruktiga män och kvinnor.

Selma Ekström.

Abeli Kiananwa.

Bland våra kristna i Kongo är Kiananwa en som gjort sig vida känd och väckt mycket uppseende bland både svarta och vita inom såväl vårt som andra missionssällskap.

Kiananwa var en bland våra allra första skolgossar vid Kibunzi och visade sig ha alldeles särskilt gott för att läsa. Tidigt blev han omvänd till Gud och började strax att vittna om Herren. Redan som gosse fick han följa missionär Skarp till Diadia och blev snart där hans högra hand och gjorde sig känd nära och fjärran. Han beundrades, hatades, fruktades och älskades.

Genom Kiananwa lyckades det ofta Skarp och andra att stilla strider och uppror, dels rådande infödingarna emellan och dels sådana, som anstiftades mot missionärerna. Genom Kiananwa lyckades ock missionärerna att få börja verksamhet i flera byar, och genom hans arbete ha flera hundra hedningar vunnits för Herren. Var han än varit så har hans verksamhet på alla områden utmärkt sig framför andra. I skolorna ha hans lärjungar snabbt lärt sig läsa rent och flytande och att skriva särskilt väl, alldeles som han själv gjort.

Kiananwa var glad och skämtsam, djärv och oförskräckt, uppoffrande och hjälpsam. Ingenting var för honom svårt eller omöjligt. Han ställde sig helt på missionärernas sida från första början och kämpade tappert med dessa i mer än tjugu års tid mot hedendomens mörker. Han fick därför uppbara mycken smälek särskilt under den första tiden, men det var, som om intet ont tagit på honom. Genom sitt glada väsen, sång och humor och sitt vinnande sätt rönt han alldeles särskilt stor framgång, vart han tog vägen.

Det var Kiananwa som från början tog initiativet till fullständig avhållsamhet från palmvinsdrickande i församlingen, för vilket han fått lida mer än någon tror. I hans familj rådde det hjärtligaste förhållande.

Att en man som Kiananwa, som varit oss till så stor hjälp, glädje och välsignelse, skulle bli avfälling och göra oss mera sorg än näppeligen någon annan, kunde

väl ingen tro. Dock var så förhållandet. Den väldiga framgång, hyllning och beundran han rönt, syntes ha varit för mycket för honom. Han föll i synd. Första gången kom han själv och under blygsel bekände sitt fall och bad om upprättelse. En tid därefter gick det lika illa för honom, ja sämre. Han började dricka palmvin i smyg, sökte dölja det och ljög för svarta och vita, talade bredvid munnen och började förtala en del missionärer och väckte därigenom stor ovilja mot sig och gjorde oss stor sorg. Ingen kunde dock känna det så svårt som jag, som hade haft mer med honom att göra än någon an-



Abeli Kiananwa.

nan. Ingen har därför heller kunnat ha så ömma känslor för honom som jag. Jag led, sörjde och bad, säkert mer än någon annan. Mina grå hår bära delvis vittne därom.

Gud tuktade ock Kiananwa rätt så hårt. Först dog en av hans rara barn, så dog hans hustru och därefter hans andra och sista barn. Jag fick ock veta, att han led svåra samvetskval. Jag skrev till honom, vi samtalade och bådo tillsammans. Han erkände allt och ville så gärna bli upprättad igen. Den dagen, då Kiananwa stod upp i kyrkan och talade om allt och under djup rörelse bad om församlingens förlåtelse och om dess förböner, enär han nu kände sig så svag och fruktande för sig själv, den glömmet jag aldrig. Tack min Gud! Du kan skapa och omskapa, förlåta synder och rena från orättfärdighet.

En tid därefter blev han sänd till en mörk och hård by. Där började han på sitt säregna sätt igen. Avfallingar kommo tillbaka och hedningar föllo till Jesu fötter. En stor skola uppfördes och allt såg lovande ut. Vi voro glada och tackade Herren. För en tid sedan fick jag höra, att Kiananwa hade fått hembud till evig vila. Har nu så skett, så vile du i frid, du underbara Kiananwa, annars leve du till Herrens ära dina återstående dagar, och till sist mötas vi uti vår Faders rike.

S. A. Flodén.

Hushållet.

För att bilden av en missionsstation skall bli så fullständig som möjligt, bör även hushållet komma med. Skall missionsarbetaren i ett hårt och prövande klimat orka fylla de tusende krav, som ställas på honom, så behöver han bl. a. även god och närande föda. En av systrarna har till sin uppgift att se till att sådan kommer på bordet i rätt tid för varje

dag. Hon har naturligtvis sin infödde medhjälpare och söker bibringa honom insikt i att anrätta så mycket som möjligt på egen hand. En del av de infödda ha goda anlag som kockar och tjänare. Det blir då ett nöje att undervisa dem. Andra kunna pröva den vites tålmod till det yttersta, och resultatet av hennes arbete blir ej stort.

Ända tills kriget utbröt i Europa, ha vi tagit det mesta av våra livsförnödenheter därifrån. Sedan dess har det varit svårt att få en hel del saker, vadan man tvingats att använda av detta lands produkter i stor utsträckning.

Vid midsommartiden i fjol kom en underrättelse från England, att vi ingenting kunde få i matväg, tilldess den nya skörden hunne bli färdig. Man måste nu ännu mer än förut reda sig med vad som finns att få i landet, och det går över förväntan. I brödet användes mjölet av kassavaproteh, potatis och majsmjöl samt en liten del vetemjöl. Smöret dryges ut med vete och kassavamjöl, vatten och ägg. Dessutom använda vi ett slags smör anrättat av palmolja och malda jordnötter, vilket är mycket närande, och av somliga föredrages framför det förut nämnda. Det lilla förrådet av havregryn håller på att taga slut. Detta ersättes av gryn tillverkade av torkad och malen pisang, vilka i smak inté lämna något övrigt att önska. Plättar, anrättade av ägg, kassavamjöl och vatten samt litet honung och stekta i palmolja, smaka förträffligt.

Från köksträdgården få vi en hel del grönsaker, vilka hjälpa till att förekomma enformighet i anrättningarna. I landet finnes god tillgång på varjehanda god frukt året om, vadan vårt bord är både omväxlande och närande. Av det ovanligt goda hälsotillståndet vid alla våra stationer under de senare åren förstår man, att den inhemska födan även är hälsosam.

Vad vi sålunda lärt till följd av kriget att använda av landets produkter kommer helt säkert att bibehållas, även sedan normala förhållanden åter inträtt.

Vad hushållsarbetet beträffar kräver det mycket mer den vites tid och omtanke på grund av de primitiva redskapen, vi för tillfället ha för beredning av mjöl, gryn etc. Men sådant kan med tiden avhjälpas.

Josefina Petersson.

Restur

för missionären, fröken *Gerda Andersson* från Ost-Turkestan. Kalmar läns distrikt. Dec. 1 Kalmar, 2 Milsund, 3 Nyttorp, 4 Broholm 5 Blomstermåla, 6 Timmernabben, 7 Långnäs, 8 Mönsterås, 9 Hammarglo, 10 Berg, 11 Påskallavik, 12 Kumlevar, 13 Fliseryd, 14 Grimhult, 15 Oskarshamn, 16 Finsjö, 17 Ruda.

Uppträder i turkisk dräkt, berättar om barnhemmet och skolverksamheten i Ost-Turkestan.

Kollekt för barnhemmet.

Svenska Missionsförbundets Expedition.

Gåvor till Missionärsbarnens Hem

under augusti—november 1918.

Olov Samuelsson, Orsa, matvaror; A. Jansson, Valde, Gimo, 80 kg. potatis; Augusta Bergström, Uppsala, 35 kr.; Vänner i Värmland 2 kg. smör; Ester Magnusson 10 kr.; handl. Sam. Hedenius Hedemora, 2 kg. cacao; handl. Oscar Lindberg, Brunna, 1 låda äpplen; Beda Gullberg och två andra vänner, Hålahult, 1 låda lingon; handl. Sam. Andersson, Filipstad, 50 kg. lingon; riksdagsman Sv. Bentsson, Norup, 2 lådor äpplen och päron; A. Bolin, Siljansnäs, 1 låda lingon; grossh. John A. Fors, Grillby, m. fl., 1 låda äpplen; vänner i Rönninge genom missionär R. Nyström 1 korg äpplen; hemmansäg. Gustav Dahle, Västerbyhytta, 70 kg. potatis; Skogsblommans Juniorer, Hedesunda, 1 låda äpplen, en låda lingon; handl. John A. Pettersson, Sthlm, Söder, 1 stor präktig ost; av fru Nyström, Rönninge, 1 korg äpplen; fru Johanna Olsson, Värvik, 10 kr.; G. Andersson, Örby, Knutby, 115 kg. potatis och 1 paket torkad frukt; Gustav Andersson, Vävringe, Fornåsa, 30 kr.; änkefru Lavinia Jonson, Värmskog, 10 kr. och 1 låda torkad frukt; landtbr. A. Julin, Julita, Ås, 290 kg. potatis; hemmansäg. K. J. Johansson, Häst-hagen, Mark, 1 säck rotfrukter; sjuksköterskan Kerstin Persson, Hyllinge Gruva, 1 låda fina äpplen och 4 frimärken; predikanten C. A. Lihw m. fl., 1,000 kg. potatis; John Bengtsson, Lång-

näs, Mönsterås, 85 kg. potatis; grossh. A. E. Ljung, Malmö, 1 paket cacao.

Alla dessa gåvor ha varit mycket välkomna och väl behövliga. Vi bedja därför att få hem-bära till varje givare hemmets och vårt hjärte-varma tack för dessa kärleksgåvor. Gud skall löna varje givare andligen och lekamligen. Lita på det!

Som synes av listan ha vi fått endast 1 säck med morötter, palsternackor, rödbetor, vitkål och lök. Vi vore ytterst tacksamma att få mer av de nämnda rotfrukterna jämte kålrötter att dryga ut potatisen med. I fjol fingo vi dryga ut brödet med potatis. I år behöva vi dryga ut potatisen med andra rotfrukter, om vi kunde få några.

Med de hjärtligaste hälsningar och innerligaste tacksamhet från missionärsbarnen och oss genom

tacksamme

K. J. Pettersson.

Missionsförbundets Jullitteratur

Vinterny. Hem Hem.

Pris 2 kr.

Pris 1 kr.

Kring Granen och Brasan.

Pris 45 öre.

Barnens Jul. Julkalendern Ansgarius.

Pris 35 öre.

Eleg. band pris 2:25

Missionshandbok med Almanack.

Pris 2 kr.

Alla böra deltaga i försäljningen av Missionsförbundets litteratur.

De amplaste lovord ha uttalats om våra jultidningar.

För innehållet svara flera av våra mest framstående religiösa författare.

Rikliga illustrationer pryda samtliga tidningar.

Ansgarius, utgiven som jubileumsbok med anledning av Förbundets 40-åriga tillvaro, blir ett värdefullt minne.

Missionshandbok med almanack bör ägas av alla predikanter, ungdomssekreterare, kassörer etc.

All vinst tillfaller missionen.

Rekvirera i god tid!

Halva upplagorna redan sålda!

Svenska Missionsförbundets Förlag,
Stockholm C.

Stockholm, Ernst Westerbergs Boktryckeri-A.-B., 1918.